

REMISSVAR

2021-01-25

Försvarsdepartementet Fö2020/00954
Rättssekretariatet

SOU 2020:58 EU:s cybersäkerhetakt – kompletterande nationella bestämmelser om cybersäkerhetscertifiering

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av SOU 2020:58 Delbetänkande av cybersäkerhetsutredningen och inlämnar här synpunkter på presenterat förslag

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag.

Småföretagarnas Riksförbund representerar mer än 30 000 mindre företag, främst s.k. mikroföretag med mindre än 10 anställda. Förbundets näringspolitiska program inrymmer förslag på vad som behöver förändras och förbättras för att stärka företagsklimatet för mikro- och småföretag på ett nationellt plan.

Allmänna synpunkter på utredningens förslag

En viktig punkt i det näringspolitiska programmet avser brott mot företag/företagare.

I dagens Sverige framställs ofta företagare som presumtiva brottslingar men får tyvärr ofta inte det stöd man borde kunna förvänta sig som brottsoffer, då man utsatts för brott. Många småföretagare får lägga stora kostnader på brottsförebyggande åtgärder för att i så stor utsträckning som möjligt hindra att bli utsatta för stöld, häleri, utpressning, bedrägerier, hot, och IT-relaterad brottslighet.

I samband med införandet av EU:s cybersäkerhetsakt är det därför av vikt att tillämpningen av ny lagstiftning samt riktlinjer för myndighetens tillsyn över regelsystemets efterlevnad gör distinkta skillnader mellan företag som leverantörer av cybersäkerhetssystem och företagare som slutanvändare och konsumenterna av dessa system. Risk föreligger annars att det i likhet med införandet av GDPR, blir en övervältringseffekt av riskhantering, ökade kostnader och administrativ börda på de småföretag som tvingas in i de digitala lösningar som marknaden kräver för att kunna konkurrera på den europeiska och globala marknaden.

I avsnitt 13.5 1 Påverkan på internationell handel hänvisar texten till Kommerskollegiums rapport *The cyber effect – the implications of IT security regulation on international trade*. I rapporten framhålls att beslutsfattare och myndigheter som ska ta ställning till it-säkerhetsreglering behöver ha förståelse för att samhällets funktion vilar på ett stort antal strukturer som är sammankopplade och beroende av varandra, och där det är omöjligt att skilja cyberrymden från t.ex. sektorer som livsmedel, hälsa och transport. Cyberrymden kan ses som ett tunt nät som går igenom alla sektorer och som gör att sektorerna kan fungera och kommunicera med varandra. Man bör i detta

---

Småföretagarnas Riksförbund, Götagatan 5, 263 31 Höganäs

Tel: 042 - 342850 E-post: info@smaforetagarna.se

sammanhang uppmärksamma att levnadssätt och sättet att handla varor baseras på globala snarare än på lokala förhållanden, vilket också måste tas i beaktande vid reglering av IKT som tillverkas, säljs och installeras runt om i världen. Landets småföretagare verkar i dessa miljöer och då Sverige har stor potential att utveckla och skapa tillväxt inom ramen för den digitala utvecklingen kommer det uppstå direkta och indirekta krav på dessa företagare att investera och använda sig av marknadens olika IKT-system. Därav är det av stor vikt att representanter för Sveriges småföretagare får möjlighet att delta i det arbete som föreslås i utredningen om en nationell strategi för att ta tillvara på nationens intressen när det europeiska ramverket för cybersäkerhetscertifiering utvecklas.

I utredningens konsekvensanalys fastslås det att *Det inte är möjligt att uppskatta hur många företag som berörs av utredningens förslag. Det är inte heller möjligt att göra någon närmare bedömning av förslagets effekter på företag eller företagandet i Sverige, annat än att de företag som väljer att utfärda en EU-försäkran om överensstämmelse eller ansöka om ett europeiskt cybersäkerhetscertifikat kommer att få kostnader i samband med förfarandet. En effektiv tillsyn ökar även förutsättningarna för att företagare ska kunna konkurrera på lika villkor. De föreslagna bestämmelserna förväntas på sikt leda till ökad cybersäkerhet och en bättre fungerande marknad, vilket i förlängningen är till fördel för både ekonomiska aktörer och unionsmarknadens funktion.*

Således råder stor osäkerhet om vad detta egentligen handlar om och det är då förvånande att man tycks kunna vara mera precis om vilka böter det ska handla om, för brott mot något ganska odefinierat, böterna ska ligga mellan 10 000 SEK och 15 MSEK.

Utredningens fokus förefaller ligga på områden som:

- o Organisatorisk uppbyggnad av berörda myndigheter
- o Starkt fokus mot försvars- och säkerhetspolitik
- o EU-fokus

De frågor som detta leder till är:

- o Borde inte fokus vara globalt?
- o Är den civila sektorns situation tillräckligt beaktad?
- o Det man kan befara ur ett småföretagsperspektiv är att regelverk av detta slag kan riskera att omöjliggöra mindre företags medverkan i exempelvis offentlig upphandling.

För att de förväntade effekterna av föreslagna bestämmelser ska kunna bli förverkligade krävs att den föreslagna nationella myndighet för säkerhetscertifiering kan arbeta för att säkerställa att det är tryggt, enkelt och lönsamt att driva och verka som företagare inom ramen för de nya marknader som uppstår i samband med digitaliseringens allt större inverkan på näringslivets samtliga funktioner.

I övrigt har Småföretagarnas Riksförbund inga invändningar mot presenterade förslag.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och styrelseledamot Mattias Andersson varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund